

Bókasafn Verkmenntaskólans á Akureyri

Yfirlit um starfsemi safnsins. Fylgir ársskýrslu 2024

Bókasafn Verkmenntaskólans á Akureyri

Yfirlit um starfsemi skólaársins 2023-2024

Fylgir ársskýrslu 2024

Starfstími

Safnið er opið frá 8–16 á mánudögum til fimmtudaga en á föstudögum er safnið opið frá 8-15.

Fastir starfsmenn safnsins voru tveir. Forstöðumaður í 100% stöðu og bókaþjónustumaður í 75% stöðu á haustmisseri en sinnti alþjóðamálum í 25% stöðu en var þó með fulla viðveru á safninu.

Starfsfólk þennan vetur var:

Hanna Þórey Guðmundsdóttir, bókasafns- og upplýsingafræðingur
Valgerður Húnboga lögfræðingur, M.A. í Alþjóðastjórnmálum
Dagný Hulda Valbergsdóttir, B.A. í þjóðfræði og M.A í hagnýtri menningarmiðlun var í fæðingarorlofi þennan vetur.

Hlutverk safnsins

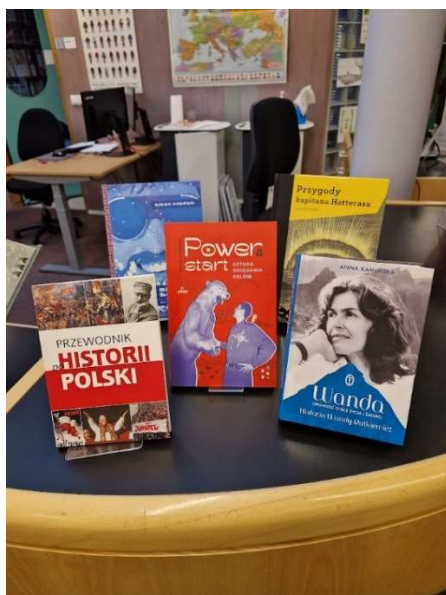
Hlutverk bókasafnsins er að vera upplýsingamiðstöð fyrir nemendur og starfsfólk skólans. Meginhlutverk safnsins er að kenna og kynna upplýsingalæsi, gera safnkost aðgengilegan, tryggja næði nemenda sem nýta safnið til lærdóms og lána út bækur, tímarit, tölvur og fleira. Nemendur er líka duglegir að nýta safnið sem athvarf, enda er gott að slappa af í notalegu umhverfi.

Safnkostur

Nokkuð af nýju efni barst safninu á skólaárinu, fag- og brautarstjórar voru hvattir til að koma með innkaupabeiðnir. Okkur telst til að nýskráðar bækur séu 163 þetta skólaárið, þetta eru

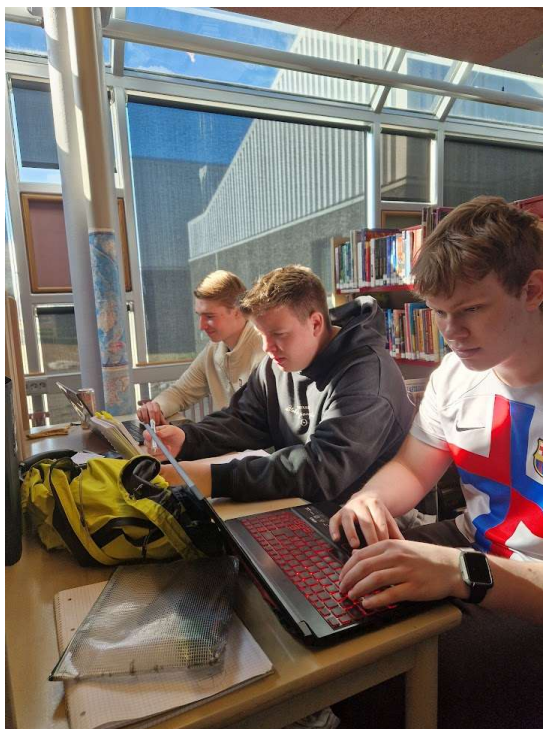
bækur sem safnið kaupir eða þiggur að gjöf frá velunnurum safnsins. Keyptar voru íslenskar skáldsögur, barnabækur og ýmsar fræðibækur.

Með fjölgun nemenda sem hafa ekki íslensku sem móðurmál er þörf á bókakosti á fleiri málum en íslensku. Við upphaf haustmisseris komu starfsmenn frá pólska sendiráðinu færandi hendi með bókagjöf. Í gjöfinni voru skáldsögur ásamt öðrum bókum. Það er dýrmætt að fá slíkar gjafir og gott fyrir nemendur með pólsku sem móðurmál að hafa aðgengi að bókum á sínu máli. Á vormisseri kom kennari frá Coruna á Spáni í starfspeglun, hún kom færandi hendi með nokkrar bækur á spænsku og tímarit sem höfða til ungs fólks. Við erum sem fyrr segir þakklát fyrir slíkar gjafir. Spænskumælandi nemendur óskuðu einnig eftir bókum á sínu máli og við þeirri beiðni urðum við. Þessar bækur fóru í útlán til spænskumælandi nemenda en einnig til íslenskra nemenda sem vilja lesa á spænsku.

Útlán

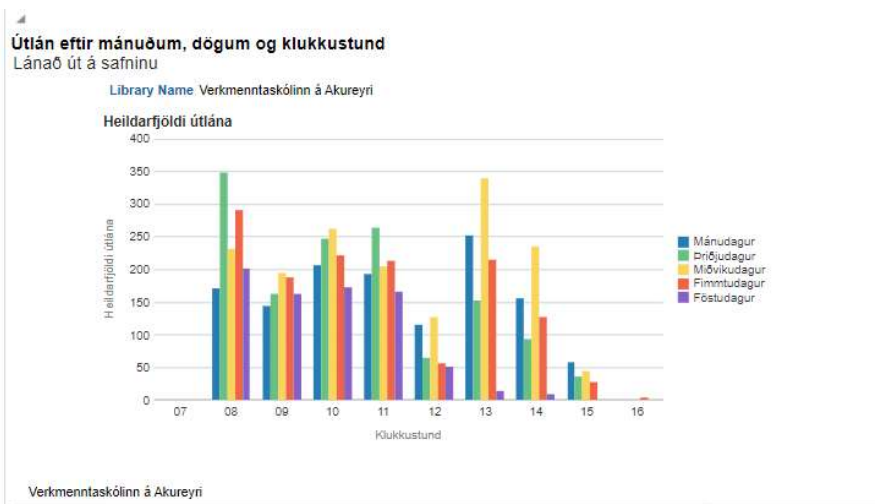
Heildarútlán safnsins í ár voru 5694, en það er lítil fækkun útlána en á síðasta skólaárið voru þau 6648. Mikið af þessum útlánnum eru fartölvur, hleðslutæki, teikniborð, reiknivélar og önnur tæki en að sjálfsögðu eru bækur alltaf lánaðar út líka. Af heildútlánnum voru fartölvur lánaðar 1872 sinnum en bækur 1085 sinnum.

Þó svo að það sé gert ráð fyrir að allir nemendur eigi tölvur þá er mikilvægt að hafa líka tölvur til útláns á safninu. Sumir eiga ekki tölvur, þær bila eða nemendur gleyma þeim endrum og eins heima.

Þegar rýnt er í tölur frá Landskerfum bókasafna sem reka Gegni/leitir.is má sjá að það eru 787 notendur sem hafa tekið safnefni út af safninu árið 2023, þar af 639 nemendur því sést að meirihluti nemenda nýtir sér þjónustu bókasafnsins á skólaárinu.

Hér á að neðan má sjá hvenær vikunnar er mest að gera á safninu (2023).

Auðvelt aðgengi að upplýsingum hefur breytt notkun bóka og bókasafna töluvert á síðustu árum. Upp er að koma kynslóð sem er fljót að finna upplýsingar en það breytir þó ekki því að það er oft gagnlegt að ræða við sérfræðinga á bókasöfnum þegar velja á heimildir því í dag snýst heimildaleit ekki síður að því að velja heimild heldur en að finna heimild. Nemandi þarf að vera gagnrýnninn við val upplýsinga og kunna að leggja mat á áreiðanleika heimilda. Við hjálpum nemendum töluvert við þetta

og reynum að auglýsa okkar sérfræðipækkingu innan nemendahópsins en við vildum gjarnan aðstoða fleiri. Með tilkomu gervigreindar er enn mikilvægara að minna á gagnrýna hugsun og kenna hvernig er lagt mat á áreiðanleika upplýsinga.

Einstaka nemendur fá bækur til yndislesturs eða til að leita að áhugaverðu efni sem tengist áhugamáli og það gleður okkur sérstaklega mikið. Nemendur koma líka til að fá kennslubækur ef bók hefur gleymst heima en það er stefna safnsins að eiga eitt eintak af hverri kennslubók sem hægt er að fá í dægurlán.

Eitthvað er um að starfsfólk bókasafnsins tíni til á bókavagna safnefni fyrir einstaka verkefni og ritgerðir og þá er það efni nýtt á safninu eða kennslustofum. Þetta sparar nemendum vinnu við að finna sjálfir til heimildir og tryggir að allir nemendur hafi jafnan aðgang að efninu, en ekki er reiknað með að nemendur fái safnefni í útlán ef efnið er á vagni og fleiri þurfi að nota það.

Kennsla í upplýsingalæsi

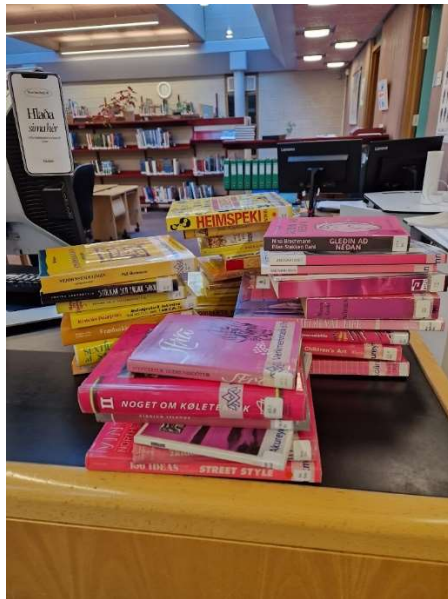
Við leggjum ríka áherslu á upplýsingalæsiskenndu í VMA.

Í mörg ár hafa allir nýnemar komið á safnakynningu sem hluta af sínu námi í lífsleikni. Nemendurnir í vetur voru duglegir og jákvæðir og gaman er að fá tækifæri til að heilsa öllum nemendum og kynna hvað safnið hefur uppá að bjóða. Við tökum líka eftir því að í kjölfar slíkra heimsóknna fara ný andlit að koma á safnið og njóta þess að sitja á rólegum stað og læra eða hvíla sig.

Í þessum safnaheimsóknum kennum við nemendum að fletta á leitir.is þannig að þau sé fær um að nýta bókasafnskerfið. Þau þurfa einnig að kynnast safninu með því að leysa verkefni sem krefst þess að þau þurfi að finna bækur í bókahillum og fletta upp staðreyndum til að finna svörin. Öllu jafna finnst þeim þetta nokkuð gaman og við teljum það að kunna að nota bókasafn mikilvægan þátt í menntun þeirra.

Á vorönn fór áhersla í upplýsingalæsiskenndu til lokaverkefnisnema. Flestir hópar sem vinna að lokaverkefni fengu heimsókn í kennslustund og kynnt var hvernig best er að leita af heimildum á leitir.is. Þar er hægt að finna allt okkar safnaefni og töluvert af íslenskum fræðigreinum sem eru á netinu. Í gegnum leitir.is er líka hægt að nálgast mikið magn af erlendum fræðigreinum, þar er auðvelt að takamarka leit við ákveðin ártöl, ritrýni og fleira og því afar mikilvægt fyrir okkar nemendur að þekkja helstu leitarleiðir. Einnig þurfa nemendur að gera sér grein fyrir því að vönduð og markviss heimildaleit er mikilvæg þegar kemur að fræðilegum skrifum eins og lokaverkefnum. Þetta voru

nemendur á stúdentsbrautum, sjúkraliðabraut, vélstjórn og nemendur á lokaönn í húsasmíði. Það er mikilvægt að ná til nemenda á þessum tímapunkti og ef þeir tileinka sér gagnrýnin og vönduð vinnubrögð við heimildaleit fyrir lokaverkefni þá mun það gagnast þeim í námi og starfi í framtíðinni. Sífellt meira af efni verður aðgengilegt á netinu með ári hverju og því er þessi kennsla mikilvæg og gott að geta beint nemendum á að auðvelt sé að taka falsfréttir alvarlega ef slakað er á gagnrýnni hugsun. Parna gafst líka tækifæri til að auglýsa Ritverið og voru lokaverkefnisnemendur einna duglegastir nemenda að nýta sér það í vetur.

Í vetur komu nokkrir hópar til okkar í heimildaskráningarverkefni í íslensku. Verkefnið var í formi ratleiks þar sem nemendur þurftu m.a. að nota QR kóða, fletta bókum og tímaritum til að skrá heimildir. Þetta gekk vel og kjörið tækifæri fyrir nemendur og starfsfólk að færa námið út úr kennslustofunni.

Ritver

Ritver bókasafnsins hélt áfram starfsemi en þar geta nemendur komið og fengið aðstoð við heimildaleit, heimildaskráningu, tilvísanagerð, yfirlestur á texta og uppsetningu ritgerða. Þjónustan sem fer fram í Ritverinu er hugsuð sem meiri persónulegri aðstoð hefðbundin aðstoð að safni. Nemendur fá ráðgjöf og tilsögn allt eftir því hvað þarf hverju sinni. Við finnum að nemendur sem hafa ekki íslensku að móðurmáli finnst fínt að getað komið og fengið okkur til að renna yfir texta.

Við upphaf Ritvers þá voru nemendur hvattir til að bóka tíma en reynslan hefur sýnt að þeim þykir þægilegra að koma við og fá aðstoð án þess að um formlega tímabókun er að ræða. Við höfum auglýst þessa starfsemi nokkuð og kennarar eru duglegir að minna á hana en við erum alltaf tilbúin að taka á móti fleiri nemendum gerist þess þörf. Við höfum ekki náð að halda utan um fjölda heimsóknna í Ritverið en í upphafi annar er rólegra í Ritverinu en ásóknin eykst þegar líða fer á önnina.

Kósihornið

Kósihornið okkar með grjónapúðunum er alltaf jafn vinsælt. Það kemur varla sú stund að þar sé ekki þétt setið. Þar læra nemendur eða slappa af og hvíla sig þegar færi gefst.

Önnur stoðþjónusta

Á bókasafninu sinnum við líka ýmis annarri stoðþjónustu sem fellur til. Hingað koma nemendur töluvert til að taka próf og eykst það ár frá ári. Sumir kjósa að taka próf í ró og næði, aðrir þurfa aðstoð talgervils og enn aðrir ætla að taka próf þegar önnur kennsla í stofunni þeirra og þá er gott að koma á safnið. Við fögnum því að útvíkka starfsemi safnsins og tökum öllum vel. Enda er hlutverk bókasafnsins að styðja nemendur í sínu námi.

